

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2548

Vragen van het lid **Van Raak** (SP) aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Veiligheid en Justitie over *de asielaanvraag van klokkenluider Snowden* (ingezonden 27 juni 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 15 juli 2014)

Vraag 1

Waarom heeft klokkenluider Snowden geen antwoord gekregen op zijn verzoek tot asiel in Nederland?¹

Antwoord 1

Een asielerzoek kan ingevolge de Vreemdelingenwet 2000 enkel in Nederland en in persoon worden ingediend. Het verzoek van de heer Snowden kan om die reden niet als asielerzoek in de zin van de Vreemdelingenwet worden aangemerkt en is dan ook niet als zodanig in behandeling genomen.

Bij brief van 12 januari 2003 van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, aan de Tweede Kamer (TK 2002–2003 19 637, nr. 719) is aangegeven dat het niet langer mogelijk is bij een Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland een machtiging tot voorlopig verblijf aan te vragen met als doel «asiel».

In deze brief is aangegeven dat de inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 in juridische zin het einde betekende van de mogelijkheid om een verzoek tot overkomst voor asiel in te dienen in het land van herkomst. Dit is gelegen in het feit dat de vluchtelingendefinitie in de Vreemdelingenwet gelijk is aan die van het Vluchtelingenverdrag. Onder het Vluchtelingenverdrag kan iemand die zich in het land van herkomst bevindt de jure niet als vluchteling worden erkend. Indien een vreemdeling zich voor asielrechtelijke bescherming meldt op een Nederlandse post buiten zijn land van herkomst, kan deze in het voorkomende geval wel onder de vluchtelingendefinitie van het Vluchtelingenverdrag vallen. Het uitgangspunt is ook in dat geval dat de vreemdeling niet voor bescherming in Nederland in aanmerking komt. De vreemdeling dient zich namelijk voor het verkrijgen van bescherming in eerste instantie te wenden tot de autoriteiten van het land waar hij zich bevindt. De meeste landen zijn partij bij het Vluchtelingenverdrag en zullen

¹ <http://clients.dbee.com/coe/webcast/index.php?id=20140624-3&lang=lang> (Gesprek van Edward Snowden met de Raad van Europa, op ongeveer 28.50 minuten)

deze bescherming kunnen bieden. Indien blijkt dat dit niet mogelijk is, dient de vreemdeling zich te wenden tot UNHCR ten behoeve van statusdeterminatie. Indien UNHCR de aanvrager als mandaatvluchteling beschouwt, wordt betrokkene beschermd.

Vraag 2

Waarom hebt u naar aanleiding van eerdere vragen over dit onderwerp de Kamer niet geïnformeerd over dit asielverzoek?

Antwoord 2

Er bestaat geen praktijk waarbij het kabinet de Kamer proactief informeert over individuele beschermingsverzoeken. Dit is met het oog op de privacy en veiligheid van individuen in zijn algemeenheid ook niet wenselijk. Er zijn door uw Kamer daarnaast geen expliciete vragen gesteld die in dit geval tot een andere handelwijze noopten.

Vraag 3

Bent u bereid dit asielverzoek van de heer Snowden alsnog in procedure te nemen? Bent u bereid in die procedure mee te wegen dat de onthullingen van de heer Snowden van grote betekenis zijn geweest voor ons nationale belang?

Antwoord 3

Nee. Ik verwijs hierbij naar de uitgebreide beantwoording van vraag 1.